Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Rok 6. Warszawa, 17 listopada 1928 roku. № 47.

PRZEMYSŁ PIWOWARSKI

ORGAN CENTRALNEGO ZWIĄZKU PRZEMYSŁU PIWOWARSKIEGO I SŁODOWNICZEGO W RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

REDAKCJA i ADMINISTRACJA — Warszawa, Wiejska 17. — Telefon 5-96. Otwarta od 1 do 3 po poł.

Prof. A. KRZEMECKI.

Chemja fizykalna a przemysł piwowarski.

(Odczyt, wygłoszony na Jesiennym Zjeździe Piwowarów w Krakowie).

(Ciąg dalszy).

Zaznaczyć jeszcze należy, że dysocjacja elektrolitów na jony zachodzi głównie w rozczynie wodnym. Oprócz wody mogą dysocjację elekrolitów wywołać, jakkolwiek w mniejszym znacznie stopniu — także niektóre ciecze, mające w swym składzie grupę (OH), np alkohol metylowy, etylowy i t. p. Inne znane rozpuszczalniki: jak chloroform, benzyna, dwusiarczek węgla i t. p. elektrolitycznej dysocjacji nie wywołują wcale. Wiadomo, że chlorowodór (HCl) w rozczynie wodnym jest bardzo silnym kwasem i jest, jako kwas solny — w wysokim stopniu zjonizowany, przewodzi dobrze prąd elektryczny — natomiast ten sam chlorowodór w rozczynie chloroformu prądu zupełnie nie przewodzi, nie wykazuje zupełnie własności kwasów, nie czerwieni wcale niebieskiego papierka lakmusowego.

Wszelkie reakcje chemiczne, odbywające się w roztworach wodnych, uważać możemy za reakcje jonów.

Ze stanowiska teorji jonów — kwasami nazywamy takie związki (elektrolity), które mają wolne jony wodorowe (H'), zaś zasadami są elektrolity, obdarzone wolnemi jonami hydroksylowemi (OH') — wreszcie solami nazywami takie elektrolity, które posiadają jony metalu (np. Cä) obok jonu, stanowiącego resztę kwasową (np. SO''_4).

Nie cała ilość elektrolitu w rozczynie wodnym rozpada się na jony: zreguły tylko pewna część drobin (molekuł) ulega jonizacji. Jony wolne nazywamy jonami aktualnemi, albo czynnemi, natomiast jony nie wolne, a więc związane ze sobą, nazywamy jonami potencjalnemi. Jeżeli np. ze 100 rozpuszczonych drobin (molekuł) tylko 80 drobin zdysocjowało się na jony, to iloraz $\frac{80}{100} = 0.8$ wyraża nam tak zwany *stopień dysocjacji*, t. zn. że 80% molekuł uległo dysocjacji.

Stopień elektrolitycznej dysocjacji odgrywa dużą rolę przy ocenianiu siły (mocy) kwasów i zasad. Ten kwas jest silniejszy, który w rozczynie wodnym, wzięty w tem samem stężeniu drobinowem — wykazuje wyższy stopień elektrolityczny dysocjacji. Podobnie ma się sprawa z zasadami.

Ponieważ — jak już zaznaczono wyżej — kwasy w rozczynie wodnym dają jony wodoru (H'), przeto możemy powiedzieć, że kwas jest tem silniejszy, im więcej daje jonów wodorowych.

Ponieważ zasada daje jon hydroksylowy (OH') przeto zasada jest tem silniejsza, im więcej daje jonów (OH').

Odnośnie do siły kwasów należy jeszcze podnieść, że ta sama ilość jednego i tego samego kwasu, rozpupszczona w takiej samej ilości wody, nie zawsze daje tę samą ilość jonów H', czyli, nie zawsze wykazuje tę samą czynną kwasowość. Zależy to od szeregu czynników.

W jednostce objętości rozczynu danego kwasu tem więcej znajdzie się jonów wodorowych,

1) im więcej rozpuszczono kwasu, czyli im większa koncentracja kwasu;

2) im mniej jest soli, dających ten sam anjon, co dany kwas;

3) im wyższa temperatura (temperatura podnosi bowiem stopień jonizacji);

4) im mniej jest w rozczynie alkoholu lub innych podobnych ciał, które obniżają stopień elektrolitycznej dysocjacji;

5) im mniej jest w rozczynie koloidów, bo te, rzec można — wychwytują jony wodorowe.

Widzimy zatem, że koncentracja jonów wodorowych zależną jest głównie od powyższych pięciu czynników.

Koncentrację jonów wodorowych wyraża się albo 1) liczbą, która podaje ile gr. jonów wodorowych przypada na 1 litr rozczynu [gr. H' jonów w 1 litrze];

albo 2) ile mgr. jonów wodorowych jest w 1 litrze [pisze się: mgr. H' jonów w 1 litrze];

albo 3) symbolem „ph" względnie P(h), Ph, nazywanym „liczbą wodorową" (Wasserstoffzahl), albo „wykładnikiem wodorowym" (Wasserstoffeksponent).

Zrozumienie tego symbolu P_h [$P_{(H)}$, p_h] wymaga bliższych wyjaśnień.

Według teorji elektrolitycznej dysocjacji wszystkie rozczyny wodne zawierają wolne jony (H') i (OH'). Rozczyn wtedy jest neutralny, gdy zawiera jednakową ilość jonów H' i jonów OH'.

Oznaczenie kwasowości przy pomocy indykatorów, np. lakmusu, fenolftaleiny, czerwieni neutralnej i t. p. — podaje nam całkowitą kwasowość, obliczoną z neutralizacji kwasu zasadą, nie podaje nam jednak ilości jonów H', czyli czynnej kwasowości.

Miareczkując np. 10 cm^3 normalnego kwasu solnego lub 10 cm^3 normalnego kwasu mlekowego, czy octowego normalnym wodnikiem sodowym — zobaczymy, że do zneutralizowania każdego z wziętych dla przykładu kwasów — zużyjemy zawsze tę samą ilość wodnika sodowego, jakkolwiek koncentracja jonów wodorowych silniejszego kwasu solnego jest kilkadziesiąt razy większa od koncentracji jonów wodorowych słabego kwasu organicznego.

Tymczasem w obecnych czasach przy wszelakich badaniach biologiczno - chemicznych nie chodzi nam najczęściej o całkowitą kwasowość, lecz raczej o kwasowość czynną, czyli o koncentrację jonów wodorowych.

Wracając dalej do kwestji, jak należy symbol $P_{(H)}$ rozumieć, musimy wyjść z prawa działania mas, które rządzi wszystkiemi reakcjami chemicznemi, a do którego także i reakcje, przebiegające pomiędzy jonami muszą się również ściśle stosować.

W odniesieniu do jonów, prawo działania mas powiada, że iloczyn z koncentracji jonów, podzielony przez koncentrację części niezjonizowanej jest liczbą stałą. Ta liczba stała, t. z. *stała dysocjacji*, oznaczana zwykle liczbą K (konstans), jest niezależną od każdorazowych stężeń, a zależną jest jedynie od natury elekrolitu i jest dla danego elektrolitu niezmienną w stałej temperaturze.

Równaniem chemicznem prawo działania mas wyraża się w następujący sposób:

$$\frac{[\text{Konc } (H^{\cdot})] \; . \; [\text{konc } (OH^{\cdot})]}{[\text{Konc (części niezjonizowanej)}]} = \text{const } (= k)$$

Ponieważ przy chemicznie czystej wodzie koncentracja części niezjonizowanej jest nader duża w porównaniu z niezmiernie małą częścią zjonizowaną [1]), przeto mianownik może być bez istotnego błędu opuszczony, a sam iloczyn w liczniku uważany za liczbę stałą.

Wówczas równanie to dla chemicznie czystej wody da się wyrazić w formie:

$$[\text{Konc } (H^{\cdot})] \; . \; [\text{Konc } (OH')] = \text{const. } (= K.)$$

Z porównania tego widzimy, że zwiększenie się koncentracji jonów (H') musi powodować zmniejszanie się koncentracji jonów (OH'), jeżeli iloczyn tych dwóch wielkości ma być liczbą stałą.

Z pomiarów przewodnictwa elektrycznego wody oblicza się dla niej stała dysocjacji przy 22° C.:

$$K_{(22^{\circ})} = 10^{-14} = \frac{1}{10^{14}}$$

Przy 18° C. stała ta dla wody wynosi:

$$K_{(18^{\circ})} = 0{\cdot}72 \; . \; 10^{-14} = 0{\cdot}72 \; . \; \frac{1}{10^{14}}$$

1) Czysta woda prądu zupełnie nie przewodzi. Według pomiarów Kohlrauscha i Heidweller'a nawet woda dystylowana w wakuum jest tak mało zjonizowana, że słup takiej wody o wysokości 1 mm. stawia prądowi elektrycznemu większy opór, jak drut miedziany o równej grubości, owinięty 300 razy przez równik. Aby w wodzie takiej uzbierać gram drobin jonów, (t. j 1 gr. H' i 17 gr. OH'), należałoby wziąć 12,500,000 litrów wody.

Ponieważ w wodzie zawartość jonów (H') i jonów (OH') musi być taka sama, przeto dla wody przy 22° C. można powyższe równanie napisać:

$$[\text{Konc } (H^{\cdot})] \; . \; [\text{Konc } (OH^{\cdot})] = 10^{-7} \; . \; 10^{-7} = \frac{1}{10^{-7}} \cdot \frac{1}{10^{-7}}$$

wobec tego koncentracja samych jonów (H') wyniesie dla wody przy 22° C.

$$10^{-7} = \frac{1}{10^{7}} = \frac{1}{10.000\,000},$$

zaś przy 18° C. wyniesie koncentracja jonów wodorowych dla wody:

$$0{\cdot}85 \, . \, 10^{-7} = 0{\cdot}85 \, . \, \frac{1}{10^{7}} = 0{\cdot}85 \, . \, \frac{1}{10.000.000} = 0{\cdot}000000085$$

Ponieważ operowanie takiemi liczbami jest bardzo niewygodne i mało przejrzyste, przeto zgodnie z propozycją Sörensena zgodzono się, aby zamiast wyrażać koncentrację jonów wodorowych:

$$[\text{Konc } (H^{\cdot})]_{18^{\circ}} = 0{\cdot}85 \, . \, \frac{1}{10^{7}} = 0{\cdot}000000085$$

brać logarytm tego wyrazu i wyrażać ten logarytm znakiem P_h, zwanym liczbą wodorową (lub wykładnikiem wodorowym)

Wobec tego

$$P_h = \log. (0{\cdot}85 \, . \, \frac{1}{10^{7}}) = \log. 0{\cdot}85 + \log. 1 - 7 \, . \, \log. 10,$$

co po wykonaniu logarytmowania da:

$$P_h = (0{\cdot}9294 - 1) + 0 - 7.1 = -7{\cdot}07$$

Opuszczając znak —, powiadamy, że liczba wodorowa (P_h) dla wody przy 18° C. wynosi 7.07
przy 22° C. „ 7·0

Wracając jeszcze raz do równania stałej dysocjacji dla wody przy 18° C., które opiewa:

$$[\text{Kon }_{(H^{\cdot})}] \, . \, [\text{Konc }_{(OH^{\cdot})}] = 0{\cdot}72 \, . \, 10^{-14}$$

łatwo rachunkiem da się wykazać, że dodając do wody, np. $^1/_{10}$ norm. kwasu solnego (HCl), czyli zwiększając koncentrację jonów wodorowych (H') zmniejszamy temsamem koncentrację jonów (OH'), jeżeli zgodnie z prawem działania mas—iloczyn tych dwóch czynników ma być liczbą stałą, wynoszącą w danym razie $0{\cdot}72 \, . \, 10^{-14}$.

Ponieważ koncentracja jonów wodorowych w roztworze $^1/_{10}$ norm. HCl wynosi 10^{-1}, przeto, gdy iloczyn $10^{-1} \, . \, OH'$ ma być równy stałej, wynoszącej $0{\cdot}72 \, . \, 10^{-14}$

$$(10^{-1} \, . \, OH' = 0{\cdot}72 \, . \, 10^{-14})$$

$$\text{przeto } (OH') = \frac{0{\cdot}72 \; . \; 10^{-14}}{10^{-1}} = 0{\cdot}72 \, . \, 10^{-13}$$

Widzimy z tego, że zwiększanie koncentracji jonów wodorowych pociąga za sobą zmniejszanie się koncentracji jonów OH' i odwrotnie, że więc zarówno kwasowość jak i alkaliczność płynu da się wyrazić samą koncentracją jonów wodorowych względnie wykładnikiem wodorowym, czyli symbolem Ph.

Ponieważ chemicznie czysta woda ma reakcję neutralną, przeto dla niej P_h, = 7 (przy 22° C.) względnie 7.07 (przy 18° C.).

Dla płynów o większej koncentracji jonów H' (a zatem o większej aktywnej kwasowości) będzie P_h, wykazywało liczbę mniejszą od 7, zaś dla płynów o mniejszej koncentracji jonów (H') — czyli dla płynów alkalicznych — będzie P_h dawało liczbę większą od 7.

Pomiar koncentracji jonów (H') i wyznaczenie z tych pomiarów wyrazu Ph uskutecznia się z dokładnością największą tylko na drodze pomiarów elektrochemicznych. Aparatura do takiego pomiaru jest bardzo złożona i droga. To też do szybkich pomiarów dla celów praktyki mamy cały szereg prostych aparatów, które pozwalają na drodze kolorymetrycznej nawet przez laika wartość P_h dla danej cieczy oznaczyć.

Do wskazywania w cieczach wartości P_h brane są najczęściej barwne indykatory.

Dając oznaczoną ilość odpowiedniego indykatora do oznaczonej ilości rozczynu o znanym P_h (oznaczonym na drodze elektrometrycznej), otrzyma się oznaczony ton barwy.

Zestawiając cały szereg rozczynów, różniących się między sobą o pewną znaną wartość P_h i zadając je oznaczoną ilością indykatora, otrzymuje się skalę barw. Każdej barwie odpowiada pewna znana liczba dla P_h.

Gdy zadamy teraz pewną oznaczoną ilość rozczynu o nieznanym P_h przepisaną ilością tego samego indykatora (jaki był poprzednio do zestawienia skali barw użyty), to badany rozczyn otrzyma również pewien ton barwy. Znalazłszy, któremu tonowi barwnej skali kolor ten odpowiada, ma się już odrazu wyznaczoną wartość P_h dla badanego płynu.

Z aparatów tego rodzaju, będących najczęściej w użyciu, wymienić można aparat Michaelisa, kolorymetr według Bjerrum - Arrheniusa, i t. zw. komparator Heilige'a (z szkiełkami barwnemi).

(Dalszy ciąg nastąpi).

MAGISTRATY I LÓD.

Mamy przed sobą ciekawy i rzadki dokument skierowany jako papier urzędowy do Komisarjatu policji państwowej, przez magistrat:

„MAGISTRAT M. ......
dnia 17 sierpnia 1928 r.

Do Komisarjatu Policji Państwowej
w ......

„W wyniku dokonania analizy przez Państwowy Zakład Badania Żywności i Przedm. Użytku, z dn. 31.VII.1928 roku Nr. 1668, w sprawie lodu nie nadającego się do użytku, Magistrat miasta prosi o zapieczętowanie lodowni p......., celem uniemożliwienia sprzedaży lodu zakwestjonowanego do czasu wydania wyroku w tej sprawie.

Prezydent miasta (podpis).
Referent (podpis)".

Po otrzymaniu takiego polecenia policja miejscowa znalazła się w trudnem położeniu. Bo i jak tu opieczętować lodownie jeżeli w niej znajdują się beczki składowe z piwem.

Miejscowy Dziennik Narodowy w Nr. 155, tak opisuje zajście:

„KŁOPOTY LODOWE".

„W wybudowanych wielkim sumptem Halach Targowych w ...., znalazła pomieszczenie również i produkcja sztucznego lodu, którego mamy tak wielką ilość, że możnaby część eksportować, gdyby tylko zgłosili się reflektanci. Z tem jednak jest znacznie gorzej, toteż kierownictwo lodowni dokłada wszelkich starań, aby zaspokoić potrzeby „lodowe" na terenie lokalnym i wyrugować lód naturalny, bardzo często nieodpowiedni i urągający prymitywnym wymogom zdrowotnym. Dotąd wszystko w porządku i akcji tej można przyklasnąć. Ale jak wszędzie, tak i w tej materji, jest i strona odwrotna. W tego rodzaju okolicznościach należy unikać zbyt przesadnej gorliwości, która może mieć znamiona szykany i wywołuje rozgoryczenie u zainteresowanych.

Gdyby w tej sprawie kierowano się umiarem, z pewnością Magistrat nie wysłałby za liczbą 2505 pisma do Komisarjatu Policji w ...... z prośbą „o zapieczętowanie lodowni prywatnej, celem uniemożliwienia sprzedaży lodu, zakwestjonowanego do czasu wydania wyroku w tej sprawie".

Na skutek tego pisma przybywa do jednego ze znanych zakładów przemysłowych policja, aby wykonać to zlecenie, a przez to spowodować zamknięcie zakładu i pozbawić 40 rodzin kawałka chleba. Na szczęście, na skutek interwencji właściciela zakładu, wdała się w tę sprawę władza administracyjna i zakład przemysłowy uchroniła od niechybnego zamknięcia, jako konsekwencji opieczętowania jego lodowni.

Jeszcze słowo wyjaśnienia. Wspomniany zakład używa lodu do chłodzenia, a nie do celów produkcyjnych, czy innego użytku i lodu tego nikomu nie sprzedaje, konkurencji miejskiemu lodowi nie czyniąc. A przy sposobności nie będzie od rzeczy przy-

pomnieć, że właściciel tego zakładu przemysłowego, znany obywatel, w najcięższych dla miasta czasach okupacji, ratował je z opresji, dając ofiarnie z własnej kasy fundusze na zaspokojenie najniezbędniejszych potrzeb, na pensje pracowników Magistratu, a dziś z podatków i opłat daje około 30.000 złotych rocznie na rzecz miasta.

Każde zarządzenie ma wtedy tylko rację, o ile jest celowe. Takiem nie można nazwać wzmiankowanego okólnika do Policji, który mógł narazić zakład przemysłowy na zamknięcie i 40 rodzin rzucić na pastwę bezrobocia. A naszą przecież troską największą jest zwalczanie, a nie powiększanie plagi bezrobocia".

Rzecz dzieje się w miasteczku na prowincji, a chodzi nie o jakąś prywatną lodownię, handlującą lodem, lecz o jedyny w mieście browar. Cóż to magistratowi szkodzi, że „uniemożliwiając sprzedaż lodu" uniemożliwi również sprzedaż piwa.

Do Magistratów mamy szczęście.

DANJA 1927.

W Danji w roku 1927 było czynnych 220 browarów, a 5 browarów zawiesiło produkcję. Od 1 sierpnia 1923 roku piwa słabe są wolne od opłat akcyzowych, piwa zawierające mniej jak 2,25% wag. alkoholu płacą 5,70 D. koron za 1 htl., a piwa o wyższej zawartości alkoholu opłacają trzy różne stawki akcyzowe. Piwa z brzeczki 10,75° do 13° 30 D. kor. i wreszcie ponad 13° 40 D. kor. za 1 htl. Do obu ostatnich grup od 1.IV.1925 roku doliczany jest jeszcze dodatek 50%. Wpływy akcyzowe wynosiły w 1927 roku 26.152.545 D. kor.

Łączna produkcja w 1927 r. wynosiła 2.132.485 htl w tem 1.436.526 htl. piwa opłacającego akcyzę i 695.959 htl. wolnego od podatku.

W r. 1926 wyprodukowano 2.257.520 htl. w czem 1.522.395 htl. piwa opłacającego akcyzę i 735.125 htl. wolnego od opłat.

Zużyto 196.928 q. słodu jęczmienego, 18.423 q. kukurydzy, 3.464 q. ryżu, 303 q. cukru i 2.636 q chmielu.

Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzeczypospolitej Polskiej.

Spożycie piwa. W m. październiku wpłynęło do kas skarbowych z tytułu akcyzy od piwa 1.383.000 zł., co odpowiada spożyciu około 250.543 htl. w m. wrześniu. Spożycie piwa wzrosło w porównaniu do września ubiegłego roku o 28,5% a za cały dziesięciomiesięczny okres 24,8%.

Sprzedano piwa:

Miesiące	1927	1928	Różnica	%
Styczeń . .	88723	133152	+ 44429	50,0
Luty . . .	110825	154529	+ 43704	39,4
Marzec . .	128760	127717	— 1043	0,8
Kwiecień .	142166	174275	+ 32109	22,6
Maj . . .	144883	236956	+ 92073	63,5
Czerwiec .	226299	269565	+ 43266	19,1
Lipiec . .	242232	292029	+ 49797	20,6
Sierpień .	258823	281088	+ 22265	8,6
Wrzesień .	195034	250543	+ 55509	28,5
Razem . .	1537745	1919854	+382109	24,8

Wpływy akcyzowe (bez Górnego Śląska).

	1927	1928	Różnica
Styczeń . .	672000	748000	+ 76000
Luty . . .	489000	735000	+ 246000
Marzec . .	611000	853000	+ 242000
Kwiecień .	710000	705000	— 5000
Maj . . .	784000	962000	+ 178000
Czerwiec . .	809000	1308000	+ 499000
Lipiec . .	1248000	1488000	+ 240000
Sierpień . .	1336000	1612000	+ 276000
Wrzesień .	1428000	1556000	+ 128000
Październik .	1076000	1383000	+ 307000
Razem . .	9163000	11350000	+ 2187000

Podatki konsumcyjne. 267. Okólnik L. D. VI. 1724/1/28 z dnia 26 czerwca 1928 roku.

Sprawdzanie świadectw przemysłowych w przedsiębiorstwach akcyzowych.

Do wszystkich Izb Skarbowych i Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego w Katowicach.

W okólniku z dnia 7 października 1927 roku L. D. VI. 19197/3503/1/27 (Dz. U. Min. Sk. Nr. 30, poz 319). Ministerstwo Skarbu zwróciło uwagę na ujawnione w niektórych przedsiębiorstwach, podlegacych nadzorowi akcyzowemu, uchybienia co do obowiązku wykupienia odpowiednich świadectw przemysłowych oraz poleciło wezwać podległe Urzędy akcyzowe oraz Organa Kontroli Skarbowej, aby przy sposobności rewizji odnośnych zakładów przemysłowych i handlowych samorzutnie badały, czy wymienione przedsiębiorstwa posiadają należyte świadectwa przemysłowe, a w razie stwierdzenia niewłaściwości komunikowały o tem niezwłocznie władzom podatkowym bez oczekiwania specjalnych zarządzeń.

Zarządzenia powyższe nie odniosły jednak pożądanego skutku, gdyż wypadki wykupienia niewłaściwych świadectw przemysłowych w przedsiębiorstwach akcyzowych ujawnione zostały przez Organa Kontroli Skarbowej w I kwartale r. b. nawet w szeregu rektyfikacji i cukrowni będących pod stałym dozorem Kontroli Skarbowej co świadczy o niedbałem wykonywaniu czynności kontrolnych przez urzędników akcyzowych, bądź też o niedostatecznem uświadomieniu ich co do przepisów ustawy o podatku przemysłowym.

Wobec tego poleca się Izbie Skarbowej (Wydz. Skarb. Śląsk. Urzędu Wojewódzkiego) przypomnieć podległym Urzędom akcyzowym i organom Kontroli skarbowej powołany na wstępie okólnik do najściślejszego przestrzegania z nadmienieniem, że przedmiotowe uchybienia narażające Skarb Państwa na straty nie powinny się powtarzać, zwłaszcza w przedsiębiorstwach, które znajdują się pod stałym nadzorem Kontroli Skarbowej i, że urzędnicy winni zaniedbania pociągani będą do odpowiedzialności dyscyplinarnej.

Celem ułatwienia organom Kontroli Skarbowej nadzoru, aby wspomniane przedsiębiorstwa nie uchylały się od wykupienia w swoim czasie świadectw przemysłowych, przewidzianych dla okręgu tamtejszej Izby Skarbowej (Wydz. Skarbowego) po myśli ustawy z dn. 15.VII. 1925 roku o państwowym podatku przemysłowym (Dz. Ustaw Nr. 79 z roku 1925, poz. 550 i Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 25 z roku 1925, poz. 555), podaje się następujące wskazówki:

1) świadectwa przemysłowe winny być wykupywane przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe dla każdego przez nie prowadzonego oddzielnego zakładu handlowego, względnie przemysłowego (art. 10 11, 12 i 14 ustawy);

2) należące do przedsiębiorstwa oddzielne składy nie podlegają obowiązkowi wykupienia świadectw przemysłowych lecz na takie składy winny być uzyskane osobne karty rejestracyjne (art. 22);

3) w tych wypadkach, gdy w jednym zakładzie handlowym jest prowadzony handel mieszany, (np. hurtowy i detaliczny łącznie, lub gdy w jednym zakładzie przemysłowym są wykonywane różne związane ze sobą gałęzie fabrykacji, zakład taki winien być zaopatrzony w świadectwo przemysłowe kategorji najwyższej pod względem rodzaju handlu, względnie przemysłu (art. 24);

4) jeżeli przed upływem terminu ważności świadectwa przemysłowego zajdą w przedsiębiorstwie zmiany, uzasadniające wyższą taryfę podatkową, winna nastąpić dopłata ceny pierwotnie wykupionego świadectwa przemysłowego (art. 35);

5) świadectwa przemysłowe oraz karty rejestracyjne na oddzielne składy winny być umieszczone w zakładach, względnie składach, na widocznem miejscu i stale się tam znajdować (art. 23);

6) ceny świadectw przemysłowych należą do kategorji, do której przedsiębiorstwo podlega zaliczeniu, jak również do klasy miejscowości, w której ono wykonywa się (art. 23).

Podane od 1 do 6 wskazówki udzieli Izba Skarbowa (Wydz. Skarbowy) bezzwłocznie do wiadomości i zastosowania się podległym Urzędom i organom Kontroli Skarbowej, a zarazem obdzieli je zestawieniami w sprawie podziału: a) miejscowości tamtejszego okręgu administracyjnego na klasy; b) tabelę podziału przedsiębiorstw akcyzowych (część I, II, III taryfy) w myśl załącznika do art. 23 ustawy.

Wzór podziału przedsiębiorstw akcyzowych na kategorje oraz wzór cen świadectw przemysłowych załącza się.

Wpłacajcie składki na fundusz wystawowy!

Tabela podziału przedsiębiorstw akcyzowych na kategorje.

Rodzaj przedsiębiorstwa	KATEGORJE							
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
	Wysokość produkcji względnie ilość zatrudnionych robotników							
Browary	ponad 60.000 htl. gorącej brzeczki	ponad 30.000 do 60 000 htl. gorącej brzeczki	ponad 18.000 do 30.000 htl gorącej brzeczki	ponad 6.000 do 18.000 htl. gorącej brzeczki	ponad 2.000 do 6 000 htl. gorącej brzeczki	do 2.000 htl. gorącej brzeczki	—	—

Ceny świadectw przemysłowych.

Dla przedsiębiorstw przemysłowych.

Kategorja	We wszystkich miejscowościach	w Warszawie	W miejscowościach klasy			
			I	II	III	IV
	Złotych					
I	6000	—	—	—	—	—
II	4000	—	—	—	—	—
III	2000	—	—	—	—	—
IV	600	—	—	—	—	—
V	200	—	—	—	—	—
VI	—	120	100	80	60	40
VII	—	60	50	40	30	20
VIII	—	15	12	10	6	4

CENY JĘCZMIENIA.

Warszawa. 8/XI. 36.50 — 37.00 zł.
9/XI. 36.50 — 37.00 zł.
11/XI. 36.75 — 37.25 zł.

Bydgoszcz. 10/XI. 36.00 — 37.00 zł.

Katowice. 9/XI. 47.00 — 49.00 zł.
11/XI. 47.00 — 49.00 zł.
13/XI. 47.00 — 49.00 zł.

Kraków. 10/XI. 39.00 — 41.00 zł.

Lublin. 8/XI. 36.00 zł.

Lwów. 13/XI. 36.00 zł.

Łódź. 9/XI. 38.00 zł.

Poznań. 9/XI. 35.50 — 37.50 zł.
10/XI. 35.50 — 37.50 zł.

Berlin. 8/XI. 230 — 248 mk. n.
9/XI. 230 — 245 mk. n.
10/XI. 230 — 245 mk. n.
13/XI. 230 — 244 mk. n.

Hamburg 9/XI. 10.50 flh. Dun. Ros.
9/XI. 11.10 flh. La Plata

Hamburg. 9/XI. 10.10 flh. Marokko
9/XI. 10.20 flh. Canada Western

Chicago. 7/XI. Malting 45 — 70 cts. za bushel
8/XI. Malting 50 — 72 cts. za bushel
9/XI. Malting 52 — 72 cts. za bushel

Nowy York. 8/XI. Malting 77 cts. za bushel
9/XI. Malting 79 cts. za bushel

CHMIEL.

ŻATEC 7.XI. Sytuacja na rynku chmielu niezmieniona, jedynie nastrój nieco przygnębiony. Ceny bez zmiany.

NIEMCY. Według urzędowych danych statystycznych, urodzaj chmielu w 1928 r. przewidywany jest w wysokości 83.668 ctn. W roku zeszłym produkcja wyniosła 71.791 ctn. Tegoroczna wydajność jednego ha określona jest średnio na 5.5 ctn. (w roku zeszłym 4.7 ctn.).

CENA OGŁOSZEŃ: 1 str. Zł 150.—; 1/2 str. Zł. 80.—; 1/3 str. zł. 60—; 1/4 str. Zł. 45.— Zastrzega się zmianę cen ogłoszeń.

Redaktor: W. Adam. Wydawca: Centralny Związek Przemysłu Piwowarskiego i Słodowniczego w Rzplitej Polskiej.

Drukarnia i Litografja p. f. „JAN COTTY" w Warszawie, Kapucyńska 7.